

SLOVENSKÁ ASOCIÁCIA ŠPORTU NA ŠKOLÁCH A KALOKAGATIA NA SLOVENSKU

TOKYO

ROČNÍK: XXIV. ŠKOLSKÝ ROK 2017-2018

ČÍSLO: 1 DECEMBER

A ďalší rok je nenávratne za nami. Ešte nenápadné nostalgické obzretie za ním a už nás do víru očakávaných a možno i menej očakávaných udalostí vŕhne ten nový. Býva dobrým zvykom využiť toto "obdobie bezvládia" k bilancovaniu, ale aj (niekedy odvážnemu) vyslovovaniu plánov a predsavzatí. Inak to nemôže byť ani v stavovskej organizácii slovenských telocvikařov, ktorá len toľ slávila štvrt'oročnicu svojho vzniku.

Nuž, poďme pekne poporiadku. Vyhlásené súťaže "kalendára" aj s neodmysliteľnou olympiádou stredoškolařov vyšli do bodky. K tomu treba prirátat' vzdelávacie aktivity, otvorenie Siene slávy, súťaž aktivity pod názvom Škola roka a celý rad ďalších zmysluplných činností. V medzinárodných súťažiach ISF sme ani tentoraz nezostali bez medailového zisku a ani na poli diplomacie sme neboli pasívni. Formovanie vzťahov s partnerskou organizáciou školského športu v Rusku, ale aj ich oživenie s českou Asociáciou školských športových klubov. Skutočnou "bombou" však zostáva správa z Exekutívy ISF o pridelení svetového šampionátu školářov v cezpoľnom behu 2020. A potom ešte treba spomenúť jesennú konferenciu o školskom športe a postupné spracovávanie koncepcie rozvoja školského športu.

Zdalo by sa, že už nič zaujímavejšieho v živote SASŠ sa v uplynulom roku nemohlo udiat'. A predsa! Najvýznamnejšia organizácia školského športu získala status NÁRODNEJ ŠPORTOVEJ ORGANIZÁCIE. Je to významné - ale aj zaslúžené - ocenenie celkovej obetavej práce stovář nadšencov školského športu na Slovensku. Je to však aj záväzok posunúť školský šport u nás výraznejšie dopredu. Veríme, že sa to podarí už v nastávajúcom roku 2018.

Vydarené podujatie v lone krásnej prírody Pienin:

Stalo sa už tradíciou... cross otvoril školskú sezónu

Viac sa dočítate na str. 2-3.

Celoštátna konferencia o súčasnom stave a budúcnosti školského športu na Slovensku

Úspešná premiéra

Viac sa dočítate na str. 4.

Drajeme Vám veselé Vianoce a šťastný nový rok!

Z DOMÁCICH ŠAMPIONÁTOV

Stalo sa už tradíciou...cross otvoril školskú sezónu

Už niekoľko rokov otvárame športovú sezónu školákov Slovenska cezpoľným behom. Nebolo tomu inak ani tentoraz, keď sme účastníkov prvého tohtoročného školského šampionátu privítali v prostredí Pienin v Červenom Kláštore. Organizátori tu pripravili okruh, priamo v lone prekrásnej prírody a už od začiatku pretekári tušili, že bude o čosi náročnejší ako minulý rok. Silná konkurencia vo všetkých štyroch vekových kategóriách sľubovala atletickým „fajnšmakerom“ pekný športový zážitok. Vynikajúce bežecké výkony umocnené kvalitnou prácou organizátorov na čele s **Františkom Solárom** potešili prítomných priaznivcov kráľovnej športu, medzi ktorými bola aj generálna sekretárka SAŠŠ **Andrea Ristová**. Tá preteky slávnostne otvorila, spolu s primátorom mesta Stará Ľubovňa **Ľubošom Tomkom** a ďalšími vzácnymi hosťami.

Stálo to za vynaloženú námahu

Rozhodnutie podujat' sa zorganizovať celoslovenské finále v cezpoľnom behu sa rodilo po zreých úvahách tých, ktorí chceli ukázať, že aj na „ďalekom“ východe sa dajú urobiť preteky na slušnej úrovni. Predchádzajúce podujatia v našom regióne jednoznačne ukázali, že to robiť vieme. Zároveň sme predstavili neskutočnú krásu prírody i historických pamiatok kraja. Pokračovanie teda bolo **túžbou** už nie najmladších organizátorov z radov telocvikárov i skvelej partie zánienčov okolo **Alenky Hriňákovej** z CVC v Starej Ľubovni. Voľba miesta padla na Červený Kláštor, v ktorom okrem krásy prírody sú aj ľudia, ktorí v skromných podmienkach dokázali vybudovať skutočný klenot symbiózy človeka a prírody. Areál kúpeľov **Červený Kláštor Smerdžonka** je miestom, ktoré ponúka relax, odpočinok i možnosti športovania v jednom ucelenom celku. Ochota majiteľov kúpeľov, starostu obce Lechnica i množstva ďalších ochotných ľudí dávala istotu, že by sa to mohlo podať. Za seba i kolegov, ktorí sa spolupodieľali na prípravách i samotnej organizácii, môžem povedať, že pre úspech podujatia sme urobili maximum. Nedá mi však nespomenúť, že na Slovensku je priam chorobou robiť všetko na poslednú chvíľu, a žiaľ, tak tomu bolo aj v prípade zasielania prihlášok na podujatie. Ešte v pondelok musela musela kolegyňa obtelefonovať polovicu Slovenska, aby sme vedeli, kto príde a kto nie. Žiaľ!

Ale deň D, streda 25. októbra, sa nám odvrátil nádherným počasím a dobrou náladou, ktorá vládla v areáli kúpeľov i na nesmierne náročnej trati. Tú sme vyberali tak, aby preverila fyzickú i psychickú pripravenosť pretekárov vo všetkých štyroch kategóriách. V predchádzajúcich šampionátoch zvolili autori trati viacmenej rovinný terén. Nuž, myslím si, že zmena bola potrebná. Potvrďilo sa, že atletická mládež sa vie popasovať aj s náročnými podmienkami. Počas pretekov, bolo len pár jednotlivcov, ktorí z pretekov odstúpili, ostatní ich zvládli priam bravúrne. Vrcholom podujatia boli preteky v kategórii chlapcov stredných škôl, kde takmer celú trať viedol **Kristián Jánošík** - niekedy aj s dvanásťsekundovým náskokom, ale zhruba tridsať metrov pred cieľom ho predstihol **Miroslav Borovka**. To však ešte nebol koniec drámy. Skvelý Borovka nedokázal odolať záverečnému náporu mladého atléta z Liptovskej Lužnej, a tak nositeľ slávneho priezviska sa stal zaslúženým víťazom. Rovnako príjemný bol pohľad na dvojčičky **Máriu a Zuzanu Remeňové z Podbrezovej**, ktorých absolútny súčet umiestnení bude ešte dlho rekordom slovenských cezpoľných behov. Hodno spomenúť aj suverénne víťazstvo **Matúša Oravca z Kremnice** i **Betky Gargulákovovej z Banskej Bystrice**.

Organizátori zabezpečili pre pretekárov zo vzdialených miest dôstojné ubytovanie, stravovanie i autobus pre tých, ktorí cestovali domov vlakom. Prezentácia, otvorenie, vyhlásenie výsledkov i záverečné hodnotenie podujatia malo veľmi dôstojný priebeh, čo potvrdili preterári, vedúci družstiev i slušný počet rodičov, ktorí si nenechali újsť príležitosť vidieť svoje ratolesti v plnom športovom nasadení. Za všetkých **názor starostu obce Topoľčianky, Juraja Meska**: „V krásnom prostredí ste zvolili mimoriadne náročnú trať, kde si pretekári neoddychli ani po náročnom výbehu, pokračovať do cieľa museli po mierne naklonenom svahu, ale

naši chlapci to zvládli a získali nádherné štvrté miesto. Páčilo sa mi prostredie, otvorenie, priebeh i obetavosť a ochota organizátorov urobiť všetko pre spokojnosť účastníkov podujatia.“ Roboty bolo dosť, ale vynaložené úsilie, môžem skromne konštatovať, stálo za všetku námahu.

A ešte drobná poznámka: cieľom celoslovenských podujatí nemôžu byť len športové výsledky, dôležité je aj poznávanie krás Slovenska. Cesta z Bratislavy na východ krajiny je rovnako dlhá ako častejšie cestovanie na celoslovenské športové vyvrcholenia z východu republiky na jej opačný koniec...

František Solár
riaditeľ pretekov

Povedali

Daniel Kováč, Slovenský atletický zväz.

“Kúpele Červený Kláštor-Smerdžonka hostili Školské majstrovstvá Slovenska v cezpoľnom behu žiakov, žiačok základných a stredných škôl pre školský rok 2017/2018, ktoré priniesli zaujímavé súboje a výborné športové výkony. V každej kategórii na stupňoch víťazov nechýbali reprezentanti Slovenska v atletike. Ako dominantný sa ukázal stredoslovenský región, ktorého pretekári si vybojovali prvenstvá v troch zo štyroch kategórií.

Ako prvá získala majstrovský titul **Betka Garguláková**, keď si zdruvujúcim finišom rovnako ako na krajskom kole, poradila so súperkami aj o 3-4 roky staršími. Medzi chlapcami ZŠ potvrdil výbornú formu **Matúš Oravec** (víťaz krajského kola Žiar N. Hronom) a neohrozene zvíťazil. Atraktívny súboj priniesla aj kategória dievčat SŠ, keď od štartu preteky ovládli **sestry Remeňové**. V závere mala viac síl jedna z dvojčičiek- Mária. Vyvrcholením súťažného dňa bol dramatický súboj žiakov stredných škôl. Od začiatku sa odvažne za víťazstvom rozbehol **Kristián Jánošík**. Vysokému tempu Kristiána nestačil nikto zo štartového poľa a vyzeralo to na jeho suverénne víťazstvo. V poslednom zo štyroch kôl ho ale začal dobiehať **Miroslav Borovka**. Zhruba 200m pred cieľom sa Borovka dokonca prepracoval na prvé miesto. Jánošík sa ale nemienil vzdáť, dokázal ešte zrýchliť a na posledných desiatkach

Z DOMÁCIH ŠAMPIONÁTOV

metrov strhol víťazstvo na svoju stranu. Jánošík rovnako ako aj Borovka siahli na dno svojich síl a od vyčerpania sa v cieľi obidvaja svorne ocitli na pár minút na zemi. Preteky dali možnosť vyniknúť talentovaným jedincom, v niektorých prípadoch aj z iných športov ako atletika. Šampionát ukázal, že máme na Slovensku niekoľko nádejných bežcov a je len na nás tréneroch a športových kluboch, udržať sľubne sa ukazujúcich športovcov pri športe, vytvoriť im adekvátne podmienky, aby o pár rokov naplnili svoje predpoklady a mohli úspešne reprezentovať aj na medzinárodných podujatiach.

Šampionát hodnotím pozitívne - po organizačnej stránke i výberom usporiadateľa. Zaujímavý bol aj profil tratí, kde nechýbal náročný výbeh kopca, miery zbeh a dlhá cieľová rovinka. Záverečné vyhlásenie výsledkov a dekorovanie medailistov dali bodku za vydatým šampionátom. Pochvala patrí všetkým zainteresovaným."

Róbert Petro, tréner a pedagóg zo ZŠ J. Horáka, Banská Štiavnica

"Tohtoročne Školské majstrovstvá Slovenska v cezpoľnom behu potvrdili jedno: „atletičtvo nikdy nemôže byť prorokom...“ Posúďte sami. V kategórii žiačok ZŠ zvíťazila „nečistokrvná“ atlétka, nakoľko Betka Garguláková robí aj biatlon a hlavne sa venuje volejbalu. O to je to silnejší zážitok, keď dokázala ako 11 ročná deklasovať až o 4 roky staršie súperky a 2 km zabehla pod 8 minút v ťažkom teréne!!!

Ponaučenie?

Špecialisti tréneri by vskutku mali zapájať žiakov do všetkých športov, lebo nikdy nevíete kde sa objaví nová slovenská bežecká hviezda. A musím konštatovať, že najväčšia konkurencia je v školských krosových podujatiach."

Miroslav Borovka, druhý v kategórii stredných škôl

"Na slovenský školský šampionát som cestoval z Vysokých Tatier, kde sme spolu s mojou tréningovou skupinou absolvovali sústredenie zamerané na krosovú sezónu. To, že som v Smerďonke nastupoval z plného tréningu a po zdravotných problémoch, hodnotím moje 2. miesto pozitívne. Aj keď som samozrejme chcel vyhrať. V závere som spravil chybu, začal som finišovať skoro, čo

ma stálo majstrovský titul. Aj napriek tomu som spokojný."

Zuzana a Mária Remeňová, Eliška Smarkoňová (študentky SG ŽP Podbrezová)

"V Červenom Kláštore sa nám páčila trať, pretože bola postavená v peknej prírode. Najťažší a zároveň najkrajší bol strmý kopec, v ktorom sme dominovali. Páčil sa nám aj otvárací ceremoniál, v ktorom reprezentovali pretekári svoj kraj. Z pekných medailí a nádherného pohára máme veľkú radosť."

Frederik Daxner, Adrián Zubák, Oliver Turňa (žiaci ZŠsMŠ Pionierska2, Brezno)

"Cestou na Pieniny sme mali dobrú náladu. Po prehliadke trate a otvorení podujatia sme sa išli rozvíčovať. Pred štartom sme si na povzbudenie povedali, aby sme sa držali pri sebe okolo 5. miesta. Hneď po štarte bol veľmi strmý kopec a bežalo sa ťažko, lebo terén bol nerovný a šmýkalo sa. Vyštartovali sme zle, zovreli nás v balíku a všetci vyšprintovali do kopca, čo sme nečakali. Neskôr sa všetko začalo trhať. Niektorí odpadli, iní šli dopredu. V druhom kole nám prvá skupinka ušla, ale potom sme sa začali navzájom ťahať a pomaly sme ich začali v treťom kole doháňať, ale cieľ bol už blízko a my sme vedeli, že ich už nepredbehneme. Po dobehnutí do cieľa sme videli, že tesne za nami dobieha aj tretí člen nášho družstva. Na vyhodnotení sme boli nervózni, lebo sme nevedeli z ktorých družstiev boli pretekári, ktorí dobehli pred nami. O to väčšia bola naša radosť, keď nás vyhlásili ako víťazov družstiev."

Jana Chrenová, členka športovo technickej komisie

"Konečne cezpoľák ako má byť. Toto bola moja prvá veta, keď som si pozrela zreteľne vytýčenú trať, ktorá spĺňala všetko, čo má obsahovať - trávnatý povrch, stúpanie, klesanie, rovinka. Trať, ktorá dokonale preverila fyzické aj psychické schopnosti účastníkov pretekov. Navyše v krásnom prírodnom prostredí. Tento príjemný pocit ma neopustil počas celého priebehu súťaží, hoci nám počasie pripomenulo, že teplým jesenným dňom je už koniec. Zaslúžili sa o to nielen pretekári, ktorí doslovne siahli až na dno svojich síl, ale aj veľmi dobre zvládnutá organizácia súťaže."

Výsledky:

Jednotlivci

ZŠ dievčatá 2000m

1. Alžbeta Garguláková (ŠGB. Bystrica)	7:56.11
2. Lucia Šišoláková (ŠG Trenčín)	8:12.59
3. Zuzana Michaličková (ZŠ Nám. mladosti Žilina)	8:28.51

ZŠ chlapci 3000m

1. Matúš Oravec (ZŠ P. Krišku Kremnica)	11:41.20
2. Tomáš Grajcarík (ZŠ Odborárska N. Mesto n. Váhom)	11:50.10
3. Matej Piga (ZŠ Košice)	11:57.25

SŠ dievčatá 3000m

1. Mária Remeňová (Súkr. gym. Železiarne Podbrezová)	12:41.59
2. Zuzana Remeňová (Súkr. gym. Železiarne Podbrezová)	12:51.04
3. Tamara Ivančová (Gym. Sv. J. Zlatou Humenné)	13:00.31

SŠ chlapci 4000m

1. Kristián Jánošík (SPŠ stavebná Veľká Okružná)	14:11.22
2. Miroslav Borovka (SP šk. Šp.g. Slánč., Nitra)	14:12.59
3. Dušan Sláma (SZŠ Kukuč., Košice)	14:20.07

Družstvá

Základné školy

Chlapci

1. ZŠsMŠ Pionierska Brezno
2. ZŠ sídlisko SNP Považská Bystrica
3. ZŠ Kľačno-Ružomberok

Dievčatá

1. ŠG Staničná Trenčín
2. ZŠ Golianova B. Bystrica
3. Gymnázium Letricha Martin

Stredné školy

Chlapci

1. Gymnázium 1. mája Malacky
2. ŠG Trieda SNP Banská Bystrica
3. Gymnázium Párovská Nitra

Dievčatá

1. Súkromné gymnázium Železiarne Podbrezová
2. ŠG Staničná Trenčín
3. Gymnázium P. de Coubertina Piešťany

Kompletné výsledky sú dostupné na školskom portále:

Suverénni Banskobystričania

Najúspešnejším krajom z pohľadu získaných medailí sa suverénne stal kraj **Banskobystrický** s piatimi zlatými a troma striebornými "kovmi". Na druhom mieste sa umiestnili bežci z **Trenčianskeho** kraja (1 zlato a 4 krát striebro) a tretí bol kolektív **Žilinského** kraja s jedným zlatom a troma bronzovými medailami.

Ďalšie poradie: 4. Bratislavský kraj (1 0 0), 5. Nitriansky kraj (0 1 1), 6. Košický kraj (0 0 2), 7. Prešovský (0 0 1) a Trnavský kraj (0 0 1).

CELOŠTÁTNA KONFERENCIA O ŠKOLSKOM ŠPORTE NA SLOVENSKU

Úspešná premiéra

S myšlienkou zorganizovať konferenciu o školskom športe sme sa pohrávali hádam aj rok. Pôvodne sa uvažovalo o jej virtuálnej podobe s tým, že úvodný referát bude zverejnený na webovej stránke SAŠŠ a k nemu sa následne budú podobným spôsobom vyjadrovať ďalší referujúci i diskutujúci. Už pravé pracovné stretnutie k tomuto návrhu otočilo všetko naopak. A tak sa začalo s prípravou podujatia, aké sme v našich podmienkach ešte neorganizovali. Ak teda nerátame spoluprácu na konferenciách našich partnerov. Pochopiteľne, že s blížiacim sa termínom (4. november 2017 v Trnave - pozn. red.) v tíme organizátorov rástla aj nervozita. Ukázalo sa však, že zbytočne. V príprave sa totiž nič neponechalo náhode a myslelo sa doslova na všetko. Zabezpečením reprezentačných priestorov v Divadle J. Palárika začínajúc, cez ponuku občerstvenia až po odovzdávanie ruží referujúcim ženám. Nadšandardné bolo aj spracovanie zborníka, ktorý obdržali všetci účastníci konferencie dopredu.

Hlavným dôraz organizátorov bol však kladený na obsah. Nelimitovali **školský šport na Slovensku** iba jeho vybranými prvkami, ale diapazón tém nechali na referujúcich. A tak na konferencii sa hovorilo o povinnej a záujmovej telesnej výchove, o získavaní detí pre pravidelné športovanie i o výchove talentov a práci s nimi, o pohybových aktivitách zdravotne postihnutých, ale aj o finančnom a materiálnom zabezpečení školského športu, o dobrovoľníctve i orientácii na voľný čas a v neposlednom rade aj o školských športových súťažiach. **Zaujímavý bol pohľad na všetky tieto aktivity cez prizmu naliehajúcej požiadavky upevňovania zdravia národa, fyzickej výkonnosti a psychickej odolnosti.**

V tejto súvislosti treba oceniť najmä prístup akademickej obce k našmu osloveniu. Všetci do jedného prijali našu ponuku a svojimi

vystúpeniami nielenže zaujali preplnenú sálu trnavského divadla, ale ich príspevky sa natrvalo zaradili k myšlienkovým klenotom našej organizácie. Vďaka teda patrí **Prof. PhDr. Miroslavovi Bobříkovi PhD, Prof. PaedDr. Ivanovi Čillíkovi CsC, PaedDr. Jurajovi Kremnickému PhD, Mgr. Dane Masarykovej PhD, Doc. PaedDr. Elene Bendikovej PhD** a ďalším.

Pozornosť si však zaslúžia aj reprezentanti partnerských organizácií, ktorí názorne dokumentovali, že šport na Slovensku je fenomén s mimoriadne širokým záberom. Potvrdili to aj vystúpenia **M. Kafku, D. Rajčanovej, D. Cibul'kovej, J. Dzurasovej.**

V spoločnosti "vedátorov" sa nestratili ani naši. Počet autorských vystúpení (**M. Majzlík, A. Javorka, A. Ristová, M. Kund'fa, A. Lešigová, D. Noga, P. Havetta, R. Bieliková**) a najmä ich hodnota - predovšetkým z pohľadu praxe - jasne ukázala, že "v SAŠŠ-ke to žije". V tomto zmysle sa vyjadrila aj generálna riaditeľka Sekcie športu MŠVVaŠ SR **PaedDr. Božena Gerhátová**, ktorá vo svojom úvodnom vystúpení rozobrala aktuálne úlohy školského športu na Slovensku a v závere užitočného stretnutia poďakovala všetkým, ktorí sa o úspešný priebeh konferencie zaslúžili.

Prítomných zaujal aj návrh, aby sa podobná konferencia uskutočňovala každoročne - tá najbližšia už v júni v rámci olympiády detí a mládeže Kalokagatia. A pravdepodobne dvojdnová, pretože - ako sa ukázalo - časová tieseň nezvykne byť priateľom kvality. Navyše, aj neformálne rozhovory v čase prestávok zvyknú mať svoju hodnotu. A na čo netreba zabudnúť - v úvode každej z budúcich konferencií by mal aj odznieť aj odpočet naplnených záverov a predsavzatí z predchádzajúcich stretnutí. Aby školský šport postupoval neustále dopredu. **KROK ZA KROKOM.**

NA OLYMPIJSKEJ VLNE

"Olympijská idea preniká ako slnečný lúč cez hmlu a prekračuje svah dvadsiateho storočia ako odraz žiarivej nádeje.
...Hovorím o hnutí zrozenom večnou túžbou človeka po mieri a bratstve.
Mier sa stal akýmsi náboženstvom, pri jeho oltári sa zhromažďujú čoraz väčšie masy veriacich..."

Pierre de Coubertin
zakladateľ novodobých
olympijských hier

To sú slová zakladateľa novovekých olympijských hier baróna Pierre de Coubertina. Jeho dielo, myšlienky vyúsťujúce v konkrétne činy sú stále nevyčerateľným zdrojom inšpirácie a rozumných nápadov.

Vernosť olympijskému odkazu Coubertina potvrdila Slovenská asociácia športu na školách v minulých rokoch nespočetnekrát a školský rok 2017/2018 nebude v tomto smere výnimkou. Práve naopak! Neuhasínajúci **PLAMEŇ SRDCA PIERRE DE COUBERTINA** v olympijskom roku 2018 znovu poputuje do všetkých materských, základných a stredných škôl v Slovenskej republike. Odštartuje zapálením olympijského ohňa v Pjongčangu a vyvrcholí na Kalokagatii 2018. V programe sú nielen osvedčené projekty s upresnenými termínmi, ale aj zaujímavé novinky. Ich prehľad prinášame v nasledujúcich riadkoch.

V duchu fair play

Na konci práve začínajúceho školského roka sa uskutoční - ako už káže tradícia - olympiáda detí a mládeže Kalokagatia. V jej programe nebude chýbať ani vyhodnotenie **ŠKOLSKEJ CENY FAIR PLAY**. Laureátmi sa stanú žiaci (ale aj učitelia) za príkladný čin v duchu čistej hry, no táto pocta môže byť udelená aj pedagógom - za dlhodobé pôsobenie v školskom športe, sprevádzané postojmi a činmi v duchu fair play. Návrhy treba poslať komisii fair play pri SAŠŠ do 15. mája 2018.

Novinkou z "dielne" komisie fair play pri SAŠŠ je aj vyhlásenie podmienok pre získanie titulu **KOLEKTÍV FAIR PLAY**. Tento vzácny titul môžu získať družstvá v kolektívnych športoch, ktoré celú súťaž v prebiehajúcom ročníku absolvujú bez porušenia zásad čistej hry. Prihláseným družstvám bude zaslaná kapitánska páska FAIR PLAY, ktorá bude vyjadrovať skutočnosť, že sa družstvo uchádza o spomínaný titul. Ten mu bude udelený na návrh príslušného krajského klubu po skončení ročníka a ocenené kolektívy budú zverejnené na internetovej stránke SAŠŠ. **Hnutie Kolektív fair play odštartuje 1. septembra 2018.**

Zaujímavou novinkou v tejto oblasti je **ZELENÁ KARTA FAIR PLAY**. Môže ju udeliť rozhodca hráčom, ale napríklad aj divákovi či organizátorom podujatia. Za mimoriadny počin, ktorý si zaslúži obdiv, ocenenie, ale aj zverejnenie. Preto je povinnosťou organizátora oznámiť takúto udalosť komisii fair play SAŠŠ, ktorá to následne "zavesí" na webovú stránku SAŠŠ. **Zelená karta bude mať svoju premiéru na Kalokagatii 2018 a naplno sa rozbehne v školskom roku 2018/2019.**

Moja najkrajšia spomienka

"Nekonečný" seriál pokračuje aj v tomto roku. Jeho podstatou je odpoveď na otázku, ktorú položila poslucháči niektorej z osobností slovenského športu - športovcovi, trénerovi, športovému lekárovi či novinárovi a podobne. Získaná odpoveď bude zároveň jednou z úloh celoštátnej súťaže aktivity pod názvom **ŠKOLY ROKA**.

Apropo! Ku koncu roka pripravujeme publikáciu, v ktorej bude zverejnená veľká časť takýmto spôsobom získaných odpovedí. Vyhlásovatelia tohto projektu už "nebazirujú" na získanom predmete, ktorý by dokumentoval odpoveď športovej osobnosti. Vo viacerých prípadoch to bol skutočne problém. Aj keď... V Trnave momentálne beží výstava **ŠPORT V TRNAVSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI**, ktorej jadrom sú práve takýmto spôsobom získané suveníry. Výstava je inštalovaná v Západoslovenskom múzeu.

Najobľúbenejší športovec

Prvý ročník určite zaujímavej ankety pripravujeme k 31. januáru 2018. Žiaci základných a stredných škôl v Slovenskej republike môžu dať svoj hlas športovcovi, ktorý ich v roku 2017 svojim výkonom a vystupovaním najviac upútal, ktorý - jednoducho povedané - sa stal ich miláčikom. Výsledky ankety zverejníme, ale taktiež aj vyžrebovaných šťastlivcov, ktorých odmeníme upomienkovým suvenírom. S najobľúbenejším športovcom pripravíme v redakcii stretnutie na ktorom bude odpovedať aj na otázky našich čitateľov.

Dvadsaťročný jubilant

Medzi zaujímavé ponuky z oblasti olympijskej výchovy v podmienkach SAŠŠ už niekoľko rokov patrí **VEĽKÝ OLYMPIJSKÝ KVÍZ**. Zrodil sa v autorskej dielni nášho periodika už vtedy, keď vychádzalo pod názvom ATLANTA. Pôvodným cieľom tejto korešpondenčnej (internetovej) súťaže bolo dostať do povedomia detí a mladých ľudí základné informácie o olympizme. Tie, ktoré možno zaradiť k skupine poznatkov a vedomostí charakterizujúcich ich "všeobecnú inteligenciu".

Veľký olympijský kvíz v olympijskom roku 2018 bude mať celkovo päť kôl a v každom z nich získa odmenu desať vyžrebovaných úspešných lúštitel'ov. Desať najúspešnejších z celkového poradia bude ocenených osobitne.

Otázky budú zverejnené v januári, marci, máji, septembri a v novembri. Odpovedať je potrebné vždy do 15-teho nasledujúceho mesiaca.

Môj príbeh

Pod týmto názvom budeme na webovej stránke Slovenskej asociácie športu na školách zverejňovať športové príbehy našich školákov - žiakov základných a stredných škôl. Stručne v ňom opíše svoje prvé stretnutie so športom, kto mu toto stretnutie sprostredkoval (rodičia, učiteľ v škole a podobne, či má nejaký športový vzor), čo očakáva od športu, aký sen sníva a čo chce pre jeho naplnenie urobiť. Môže sa však zmieniť i o tom, čo pre neho znamená fair play, či sa stretol s konkrétnym prejavom "čistej hry" vo svojom okolí a ktorý športovec ho práve týmto zaujal.

A teraz pozor! Všetky vaše príspevky nielenže zverejníme, ale budeme ich sledovať a po piatich rokoch ich autorom dáme možnosť znovu sa ku nim vrátiť, prípadne ich doplniť alebo iným spôsobom inovovať. So zverejňovaním príbehov začneme v deň otvorenia Zimných olympijských hier Pjongčangu.

Rôzne podoby čistej hry

Vidina peňazí ho nezlákala

Litvínovský juniorský hokejista **Patrik Spěšný** preukázal nezlomný charakter, keď sa odmietol podieľať na stávkovom podvode. Pred zápasom s Českými Budejovicami v septembri 2014 objavil na svojom facebookovom profile správu, v ktorej ho hráč juhočeského družstva vyzval, aby za finančnú odmenu úmyselne zachytil zle a svojim výkonom tak ovplyvnil výsledok zápasu.

„Nepamätám si to presne, najskôr ponúkal dvetisíc korún, potom desať a na záver dvadsať tisíc. Písal kurz, že keď vsadíme dve tisícky, tak vyhráme toľko a podobne,“ prezradil Spěšný. *Vôbec som netušil o koho ide, neboli sme spolu v žiadnom kontakte. Bol som z toho neistý a rozhodol som sa zdôveriť trénerom Róbertovi Reichlovi a Jaroslavovi Hüblvi*“ - podotkol litvínovský brankár. Tí obratom informovali Český zväz ľadového hokeja a situáciu riešila disciplinárna komisia aj polícia.

Či už išlo o korupčné konanie alebo o nevydarený vtíp hráča Českých Budejovic, v každom prípade Patrik Spěšný si za odvahu zaslúžil uznanie. Európske hnutie fair play na návrh Českého klubu fair play ocenilo jeho čin cenou „Plameň fair play“, ktorá sa udeľuje športovcom do 18 rokov. Navyiac, Patrik môže byť vzorom pre ďalších - a nielen mladých - športovcov.

Aj publikum aplaudovalo

Jednou z najpamätnejších udalostí Majstrovstiev Európy U20 v atletike, ktoré sa konali v talianskom Grosseto v júli 2017, boli finálové preteky dievčat v behu na 3000 m prekážok. Veľká favoritka pretekov, na vedúcej pozícii bežiacia maďarská atlétka Lili Anna Tóthová sa potkla na jednej prekážke a spadla. Za ňou bežiacie pretekárky sa snažili ju obísť, potkýňali sa o ňu, niektoré nechtiac aj kopli do nej. Jedine jej reprezentačná kolegyňa **Tira Pavúková** zostala stáť pri nej, aby jej pomohla. Obetovala svoje popredné umiestnenie a snažila sa Tóthovu zdvihnúť zo zeme, dohovárala jej a povzbudzovala ju na pokračovanie v pretekoch. Tóthová však bola zranená a v šoku. Pavúková potom pokračovala a s obrovskou podporou publika dobehla do cieľa na 12. mieste. Neskôr sa priznala, že si myslela, že obecenstvo tleska a povzbudzuje účastníkov inej atletickej súťaže. Potrebovala dlhší čas, aby si

uvedomila, že búrlivé ovácie patria jej a jej príkladnému vystupovaniu v duchu fair play.

Tira Pavúková získala za svoj čin cenu „Plameň fair play“, venovanú mladej generácii do 18 rokov Európskym fair play hnutím.

Pomoc blížnemu viac ako umiestnenie

Na 39. ročníku varšavského maratónu, ktorý sa konal dňa 24. septembra 2017, viedla v súťaži žien s trojminútovým náskokom Recho Kosgeiová z Kene. Približne 800 metrov pred cieľom prišiel definitívny koniec jej sna o prvom maratónskom triumfe v kariére - skolabovala! Takmer tri minúty sa pokúšala vstať, prežívala muky, no pomoc od varšavských organizátorov a ani okolo stojacich divákov neprichádzala. Prvý, kto sa pokúsil 31-ročnej Keňanke pomôcť, bol slovenský vytrvalec Marek Hladík. Ku Kosgeiovej sa blížil spoločne s neskoršou víťazkou

ženskej súťaže, Bejiovou z Etiópie, no kým Afričanka bežala ďalej, 27-ročný vytrvalec AŠK Slávia Trnava sa pri ležiacej Keňanke zastavil a pokúšal sa ju dostať na nohy. Podal jej ruku, snažil sa s ňou komunikovať, ale zbytočne. Keď sa ku Kosgeiovej konečne blížili organizátori, Hladík sa rozbehol do cieľa. Z mužov napokon finišoval desiaty v osobnom rekorde 2:36:11h, ktorý mohol byť aj lepší, nebyť jeho príkladného ľudského prístupu a športového ducha. Marek Hladík za svoj čin získal Cenu Klubu fair play Slovenského olympijského výboru.

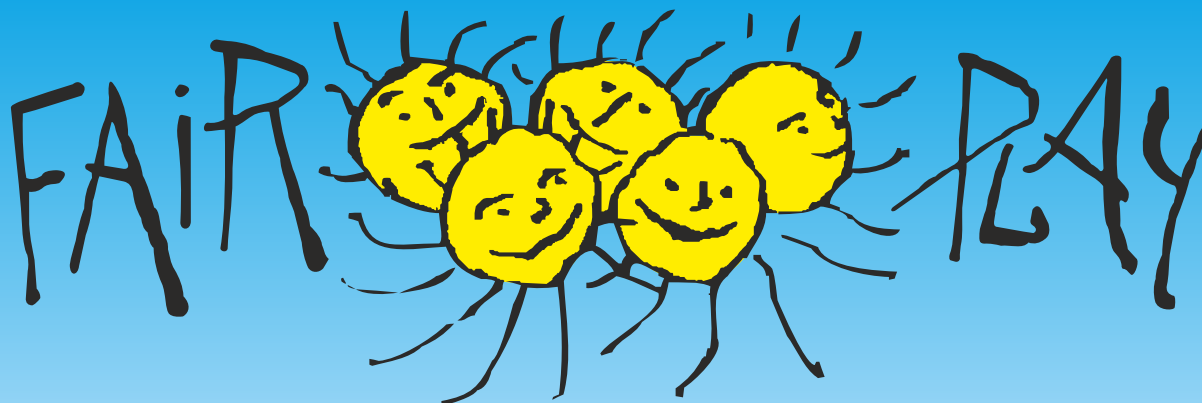
Podľa pravidiel atletických súťaží IAAF akákoľvek pomoc pretekárovi počas súťaže inými osobami, s výnimkou lekárom určeným organizačným výkonom podujatia, sa považuje za nedovolenú pomoc a vedie k diskvalifikácii pretekára. Bežkyňa bola pri vedomí a jej život nebol ohrozený. Pretože športovec neoznámil, že sa chce vzdať, maratónsky personál stojaci na strane cesty a v hlavnom vozidle, monitoroval situáciu - vyjadrili sa organizátori podujatia. *Myslím, že v tomto prípade logika a ľudskosť mali nahradiť pravidlá,*“ - písal na svojej socialnej sieti bývalý víťaz Bostonského maratónu, Wesley Korir z Kene.

Získať výhody bez boja - nie je ich štýl

Na Majstrovstvách sveta v šerme juniorov vo francúzskom Bourges v roku 2016 malo v súťaži kordových

FAIR PLAY

družstiev o postup do osemfinále nastúpil družstvo Alžírsko proti Ukrajine. Alžírsky tím však na zápas prišiel so značným oneskorením a rozhodcovia ho v súlade s predpismi Medzinárodnej šermiarskej federácie vylúčili z ďalšieho priebehu turnaja. Keď sa to dozvedeli mladí šermiari z Ukrajny, obrátili sa na technické riaditeľstvo turnaja so žiadosťou, aby zmenilo svoje rozhodnutie: *Prišli sme na majstrovstvá sveta preto, aby sme ukázali ako sme pripravení na čestné zápasia s našimi rovesníkmi a nie preto, aby sme postúpili bez boja - oddôvodnili svoj prístup.* Technické riaditeľstvo majstrovstiev sveta vyhovel návrhu Ukrajincom, ktorí zápas s Alžírskom prehrali a tak sa rozlúčili s turnajom. Medzinárodný výbor fair play ich príkladný športový duch ocenil Fair play cenou, ktorá je pomenovaná po Jacques Roggeovi, bývalom prezidentovi Medzinárodného olympijského výboru.

Ocenenie SOV v správnych rukách

Veľmi nás potešilo, keď medzi ocenenými kandidátmi CENY FAIR PLAY Slovenského olympijského výboru 2017 bol aj "náš SAŠŠ-kár" - roky oddaný školskému športu s nevyčerpatelným zdrojom energie, ale aj námetov a rád AKO TO ČI ONO VYLEPSIŤ.

Áno, reč je o Mgr. Štefanovi Domonkošovi, ktorý je síce už v dôchodkovom veku (pred rokom v novembri oslávil 80-tku), ale jeho aktivita akoby sa neustále dobýjala. Nechýba prakticky na žiadnom regionálnom školskom športovom podujatí, predovšetkým sa však venuje atletike a gymnastike.

Štefan Domonkoš sa narodil 21. novembra 1936 v Trnave. Absolvoval Vysokú školu pedagogickú v Bratislave a v tejto oblasti pôsobil celý svoj doterajší život. Najplodnejšie obdobie prežil na piešťanskom Gymnáziu a väčšina úspechov z už spomínanej atletiky či gymnastiky je spájaná s jeho menom. So školským športom neskončil ani po odchode do dôchodku. Mimoriadne akívny bol aj v mimoškolskej činnosti - či už ako tréner (I. trénerska trieda), ale aj ako neúnavný organizátor. Založil napríklad (ešte v roku 1962) piešťanský kanoistický oddiel, ale aj kanoistické preteky O pohár SNP a atletické preteky detí piešťanských materských škôl či dnes už veľmi populárne preteky pod názvom Moravianska Venuša. Skoro by sme však zabudli na jeho športové úspechy. Získal napríklad

titul majstra Slovenska mladšieho dorastu v hode oštepom, druhý bol vo vodáckom maratone na trati Bratislava - Štúrovo, bronz získal i v kajaku. Skutočne obdivuhodná mozaika. To všetko je spájané s pracovitnosťou, zodpovednosťou a samozrejme čestnosťou, každodenným správaním sa v duchu fair play.

A čo nám "Pišta" prezradil niekoľko minút po prevzatí ocenenia?

"Moja prvá myšlienka patrila otcovi, ktorý ma od útleho detstva viedol k športu. Sám bol vynikajúcim športovcom a aj mne vstěpoval lásku k tejto činnosti. Súčasne ma viedol k vzdelaniu a kultúre, požadoval čestnosť v športe i živote a pritom nevedel čo je obsahom pojmov kalokagatia či fair play."

ŠKOLA ROKA

"Škola roka patrí k nadčasovým myšlienkam, ktoré sa zrodili na pôde našej organizácie" - zdôraznil vo svojom príhovore **Marian Majzlík** predseda Slovenskej asociácie športu na školách, ktorý tradičné vyvrcholenie celoštátnej súťaže aktivity základných a stredných škôl aj otvoril.

Význam tohto podujatia, ktoré mnohí právom označujú za sviatok školského športu a olympizmu podčiarkuje aj účasť celého radu vzácnych hostí zastupujúcich štátnu správu, samosprávu, športové organizácie a v neposlednom rade aj početnú rodinu vynikajúcich športovcov. Za tých všetkých po predsedovi SAŠŠ s pozdravným príhovorom vystúpil **Dušan Tažký**, riaditeľ odboru športu MŠVVaŠ SR. Ešte predtým však všetkých zaujala vynikajúca organizácia podujatia. Kolektív pedagógov zo ZŠ Nábřežná v Nových Zámkoch pod vedením svojho riaditeľa **Róberta Rudinského** urobil maximum pre to, aby sa ocenení a ďalší hostia cítili na juhu Slovenska čo najlepšie. A podarilo sa im to v plnej kráse - prezentáciou a ďalšími organizačnými otázkami začínajúc, cez upomienkové predmety či pohostenie až po skvelý kultúrny program. To všetko vytváralo príjemnú atmosféru, ktorá k takémuto podujatiu nesporne patrí a tiež srdečnosť, ktorá vo

vnútri všetkých účastníkov bude ešte dlho hriať. "Samotný akt vyhlasovania bol veľmi dôstojný" - konštatovali to jednotne všetci prítomní.

V závere všetkým prítomným a hlavne organizátorom poďakoval čestný predseda SAŠŠ **Anton Javorka**. Spolu s bývalým futbalovým reprezentantom **Jozefom Štybrányim** sa vrátil spomienkami k niektorým nezabudnuteľným okamihom slovenského športu v minulosti. Pre úplnosť treba ešte dodať, že medzi deťmi sa značnej pozornosti tešil aj slovenský hádzanársky reprezentant **Tomáš Stráňovský**.

Vyhlásením výsledkov vlnajšej kapitoly ŠKOLY ROKA v podstate odštartoval ročník, ktorý je ešte len pred nami. V súťažných kritériách k podstatným zmenám nedochádza, no uvažuje sa o tom, že každý z troch pilierov bude hodnotený osobitne a celkové poradie bude určené súčtom umiestnení v nich.

V Ý S L E D K Y XVIII. ročníka celoštátnej súťaže aktivity základných a stredných škôl v Slovenskej republike „ŠKOLA ROKA“

kategória: do 300 žiakov

1. ŠG Trieda SNP, Košice
2. ZŠ s MŠ Červený Hrádok
3. Gym. Pierre de Coubertina, Piešťany
4. SŠ ŠG Slančíkovej, Nitra
5. ZŠ s MŠ Školská, Svätý Peter

kategória: nad 300 žiakov

1. ZŠ Okružná, Michalovce
2. ZŠ Školská, Michalovce
3. ZŠ Mlynská Stropkov
4. ZŠ Nábřežná Nové Zámky
5. ZŠ Golianova, Banská Bystrica
ZŠ s MŠ Pionierska, Brezno

kategória: SŠ dievčatá

1. SŠ ŠG Slančíkovej, Nitra
2. ŠG Trieda SNP, Banská Bystrica
3. ŠG SNP Košice
4. KŠŠ sv. Vincenta de Paul, Levice
5. ŠG J.Herdu, Trnava

kategória: SŠ chlapci

1. ŠG Trieda SNP, Banská Bystrica
2. SŠ ŠG Slančíkovej, Nitra
3. ŠG Trieda SNP, Košice
4. KŠŠ Sv. Vincenta de Paul, Levice
5. ŠG J.Herdu, Trnava

kategória: Športovec roka ZŠ

1. Lukáš Fernéza	ZŠ s MŠ Červený Hrádok
2. Matej Petík	ZŠ Nábřežná Nové Zámky
3. Viktória Dunajská	ZŠ s MŠ Pionierska, Brezno

kategória: Športovec roka SŠ

1. Jakub Chupek	ŠG Banská Bystrica
2. Matúš Verbovský	KŠŠ Sv. Vincenta de Paul, Levice
3. Lýdia Drahovská	Gym. Pierre de Coubertina, Piešťany

Z KAŽDÉHO ROŽKA TROŠKA

Pohár získal Nitriansky samosprávny kraj

Olympijské festivaly Slovenska sú najrozsiahljším projektom Slovenského olympijského výboru. Ten ho organizuje so svojimi partnermi (medzi nimi pri zakladaní bola aj SAŠŠ) už desať rokov s hlavným cieľom "podnieť zainteresovaných k vyššej podpore mládežníckeho športu". V kalendárnom roku 2017 sa do festivalov zapojilo 358 materských, základných a stredných škôl s celkovým počtom 27.918 detí a žiakov. Hlavnou súťažnou kategóriou OFS je súťaž krajov, v ktorej dominoval **Nitriansky samosprávny kraj** pred **Banskobystrickým** a **Trenčianskym**. Ceny im odovzdali predseda SOV **Anton Siekel** a predseda ústredného štábu **Anton Javorka**. V súťaži škôl si v jednotlivých kategóriách prvenstvo získali MŠ Jurkovičova, Prešov, ZŠsMŠ M. Rázusovej-Martákovéj, Liptovský Mikuláš a Gymnázium L. Štúra vo Zvolene.

Rytieri športu za rok 2017

V bratislavskom hoteli NH GATE ONE sa 5. decembra uskutočnilo slávnostné stretnutie SOV s Klubom fair play SOV, Nadáciou SOV a ústredným štábom Olympijských festivalov Slovenska. Dominovalo mu odovzdávanie ocenení laureátom ceny fair play. Spolu s prezidentom **Antonom Siekelom** a predsedníčkou Klubu fair play SOV **Katarínou Ráčovou** ich odovzdali členovia Klubu fair play, medzi ktorými sme zaregistrovali aj "našu" **Andreu Ristovú**, generálnu sekretárku SAŠŠ. Najvyššie ocenenie (Cena Jána Popluhára) získala osobnosť svetového a slovenského hokeja **Miroslav Šatan**. Ďalšími ocenenými boli **Štefan Domoňoš**, **Mária Kotriková**, **Ján Šmehlík**, **Marek Mintál**, **Eva Lysičanová**, **Viktor Zambovský**, **Dušan Ondruš** a **Marek Hladík**. Ocenenia sa odovzdávali v troch kategóriách - **Za príkladný čin**, **Za dlhodobé pôsobenie** a **Za propagáciu fair play**.

Diskusia pokračuje

Priaznivci školského športu určite zaregistrovali, že celoštátna konferencia o školskom športe nekončila dňom, kedy sa v Trnave uskutočnila. Stále pokračuje diskusia - až do 31. januára 2018. Medzi prvými diskutujúcimi boli aj členovia predsedníctva SAŠŠ - **Jozef Pavlík** a **Jaroslava Argayová**. Z ich príspevkov vyberáme.

J. Pavlík:

"Najväčší problém videli účastníci (Gaudeamus igitur - pozn. red.) v tom, že relatívne veľa športov sa konalo mimo Trnavy. Tí účastníci, ktorí športovali v Hlohovci, Sereďi, Piešťanoch dokonca až v Dunajskej Stredě strácali pocit spoločného športovo spoločenského podujatia. Možno bude potrebné sa zamyslieť, či aspoň čiastočne neprispôbiť počet športov na olympiáde kapacite športových a ubytovacích zariadení v meste a blízkom okolí. Zo strany niektorých účastníkov padla aj požiadavka aby sa olympiáda konala neskôr, najlepšie v polovici júna. Máj je totiž na stredných školách mimoriadne „nabitý“ mesiac a aj konanie krajských a okresných kôl sa tým pádom dostáva do časového sklzu."

J. Argayová

"Myslím si, že niektoré súťaže kalendára (ako sa hovorí v navrhovanej koncepcii) by mohli skončiť už v krajskom kole. Aktuálna je aj redukcia prípadne doplnenia súťaží. Túto otázku by mala posúdiť komisia odborníkov. Súhlasím aj s tým, že by sme mohli v našich podmienkach odštartovať zaujímavý projekt ŠKOLSKEJ LIGY. V prvej etape aspoň v niektorých športoch.

Radosť a emócie

Keď sme v školskom roku 2015 - 2016 ako NOVINKU v školských športových súťažiach predstavili **vybíjanú pre najmladších žiakov základných škôl**, možno sme ani sami netušili, že tento projekt vystrelí ako raketa. O to viac náš tešia pozitívne ohlasy a stále sa stupňujúci záujem o tento projekt.

Jeho cieľom od samého začiatku bol nielen ďalší rozvoj vyvíjanej, ale predovšetkým motivácia detí k pravidelnej športovej činnosti, rozvoj pohybových schopností a súťaživosti, ukázať možnosti aktívneho trávenia voľného času a v neposlednom rade aj propagácia myšlienky fair play.

Vybíjaná je dynamická a rýchla hra. Prezentuje sa v nej súťaživosť a radosť, ktorú nám šport prináša. A ukázali nám ju už po tretíkrát aj naši najmladší školáci.

V treťom ročníku sa doň zapojilo 613 škôl. Teší nás, stály nárast v zapojenosti žiakov a väčší počet odohraných okresných kôl. V 55 okresných kolách odohralo vybíjanú viac ako 3 400 žiakov a žiačok ZŠ. Prebehli tiež 4 regionálne kolá (109 žiakov) a všetkých 8 krajských kôl kde hralo cez 568 žiakov a žiačok.

Vyvrcholením súťaže boli Školské majstrovstvá Slovenska, ktoré sa odohrali 12.-13. decembra 2017 v Strážskom za účasti všetkých 8 víťazov krajov. Organizátor - ZŠ v Strážskom - odviezol veľký kus dobrej práce. Pod taktovkou **Michala Poláka**, riaditeľa školy pripravili pre všetkých nezabudnuteľný zážitok, čo bolo počuť z každej strany, najmä od samotných účastníkov.

Už od skupín to bolo naozaj veľmi poprepletané a vyrovnané. Veď hneď v skupine „A“ sa muselo počítať skóre, pretože rovnosť dosiahnutých bodov mali hneď tri družstvá.

Všetky zápasy a hlavne tie finálové boli plné emócií, bojovnosti, dravosti a napätia. Videli sme radosť, ale aj slzy. Šport je raz taký. Je fenoménom, ktorý dokáže vtiahnuť deti k zmysluplnnej činnosti, spôsobiť radosť, ale niekedy aj smútok.

Počas turnaja bol zaznamenaný aj príkladný počín v duchu fair play - učiteľ P. Slovák zo Šurian upozornil na chybu vo výsledkoch. Podotýkame, že vo svoj neprospech.

Konečné poradie:

1. ZŠ Slov. partizánov, Považská Bystrica
2. ZŠ s MŠ Povina
3. ZŠ ČSA Prešov
4. ZŠ Strážske
5. ZŠ Dr. M. Hodžu s MŠ Bratislava
6. ZŠ M. Kóczána Čiližská Radvaň
7. ZŠ SNP Šurany
8. ZŠ Spojová Banská Bystrica

Z KAŽDÉHO ROŽKA TROŠKA

Významné jubileum partnera

"Pre Slovenský olympijský výbor znamená deň jeho ustanovenia - 19. december 1992 - zásadný dátum, ktorý si po štvrtstoročí zaslúži dôstojné pripomenutie."

Anton Siechel
prezident SOV

A my sme boli pri tom. Bola to skutočne milá a dôstojná slávnosť. SAŠŠ sa vždy hrdo hlásila k partnerstvu SOV, ktorý je pre ňu - najmä v oblasti olympijskej výchovy "starším bratom". Srdečne mu blahoželáme a želáme ďalšie úspechy - pri rozširovaní bohatej medailovej zbierky (Slovensko získalo v ére samostatnosti 33 cenných olympijských kovov - pozn. red.), ale aj pri formovaní osobnosti slovenského športovca - dôstojne reprezentujúceho svoju vlasť.

Kto podá najlepší návrh?

V súvislosti s pridelením Medzinárodných školských majstrovstiev ISF v cezpoľnom behu sa veľmi aktuálnou stala otázka "KDE?" A tak predsedníctvo (veľmi rozumne) rozhodlo, že odpoveď na túto otázku by mali dať výsledky výberového konania - presne tak, ako sa to udialo pred niekoľkými rokmi. Vtedy svoje projekty - všetky na úrovni - podali nadšenci zo Starej Ľubovne, Brezna a Liptovského Mikuláša. Rozhodnutie výberovej komisie veru nebolo ľahké. Nakoniec sa z víťazstva tešili Liptáci.

Očakávame, že podobne tomu bude aj tentokrát a do konca januára budeme poznať kandidátov na možnosť reprezentovať Slovensko aj v tomto smere. Kritéria pre výberové konania budú zverejnené na webovej stránke SAŠŠ.

Moderná organizácia

V nejednom z vystúpení predstaviteľov SAŠŠ odznela požiadavka (predsaztanie) do viesť najvýznamnejšiu organizáciu školského športu na Slovensku k méte, ktorú bude možné smelo označiť za MODERNÚ ORGANIZÁCIU EURÓPSKEHO TYPU. Každý má svoju predstavu o tejto "transformácii". Nie náhodou preto v najbližších dňoch zverejníme na webovej stránke SAŠŠ výzvu k verejnej diskusii k tejto problematike. Jej autori očakávajú, že táto aktivita sa stretne s pochopením a bude mať širokú odozvu.

Kolotoč kvalifikácií rozbehli krosári

Účasť slovenskej školskej reprezentácie v cezpoľnom behu už predsedníctvo schválilo, a preto v kvalifikačnom súboji si krosári zmerali sily ako prví. Udialo sa tak v Liptovskom Mikuláši len niekoľko dní po školských majstrovstvách Slovenska (o podujatí píšeme na inom mieste). Organizačný tím okolo Romana Kráľika svoju úlohu zvládol bez problémov a symbolické letenky si z rúk čestného predsedu SAŠŠ Antona Javorku prevzali chlapci **ŠG v Banskej Bystrici** a dievčatá z **SOV Podbrezová**. Prakticky sa rozhodlo aj o slovenských výberoch, ale v tomto prípade definitívne rozhodnutie padne v najbližších dňoch.

Do Paríža kompletne

Pred nejakým časom sme oficiálne požiadali Exekutívu ISF o pridelenie Medzinárodných školských majstrovstiev v cezpoľnom behu 2018. Neuspeli sme, prednosť dostal Paríž. O účasti našich reprezentantov v hlavnom meste Francúzska sa v predsedníctve veľa diskutovalo a nakoniec padlo rozhodnutie v prospech výjazdu (iba školských družstiev).

Prešlo niekoľko mesiacov a došlo k zásadnej zmene tohto rozhodnutia. **Exekutíva ISF nám totiž pridelila svetový šampionát študentov na rok 2020, a tak naša výprava o dva roky skôr vycestuje v kompletom zložení** - nielen školské družstvá, ale aj slovenské výbery. V Paríži totiž budeme oficiálne preberať organizátorskú štafetu v podobe vlajky ISF. A to si žiada kompletne zastúpenie.

Impulzom významné výročie

V budúcom roku 2018 si budeme pripomínať 100. výročie vzniku spoločného štátu Čechov a Slovákov - Československej republiky. Toto významné jubileum v histórii dvoch bratských národov inšpirovalo aj vedenia organizácií školského športu na oboch brehoch rieky Moravy k oživeniu nádejne sa rozvíjajúcich vzťahov, ktoré však v posledných 2-3 rokoch mierne ochabli.

A tak na naše pozvanie pricestovali do Trnavy zástupcovia **Asociácie školských športových klubov ČR** (viedla ich viceprezidentka **SVATAVA SÁGNEROVÁ**), aby v predvečer celoštátnej konferencie diskutovali o možnostiach oživenia dobre naštartovaných kontaktov, medzi ktorými dominovalo premiérové medzištátne stretnutie školákov vo florbale. Záverečným vystúpením z tohto stretnutia bolo komuniké, ktoré bolo následne prerokované v najvyšších orgánoch SAŠŠ a AŠSK ČR. Jeho definitívne znenie bude zverejnené na webovej stránke.

Kalokagatia klope na dvere

V tom obrovskom predvianočnom zhone nám tak trochu unikli myšlienky na olympiádu detí a mládeže Kalokagatia. Aj preto organizačný výbor tohto výnimočného podujatia sa v prvých novoročných dňoch rozbieha naplno. Jednou z nových myšlienok Kalokagatie (s malým i veľkým písmenom) je DOBRO - dobro v akejkoľvek podobe. A čo bude jeho obsahom v júnovom sviatku športu a olympizmu? Predpokladáme, že každý kolektív, ktorý si účasť na ňom vybojuje si do Trnavy "prinesie" svoje vlastné originálne DOBRO. Dostane šancu predstaviť ho širokej verejnosti. Nie, nebude to súťaž, bude to len potvrdenie, že spojenie športu s ľudským dobrom na Slovensku funguje.

TOKYO • Vydáva: Slovenská asociácia športu na školách a KALOKAGATIA na Slovensku

- Zodpovedný redaktor: Anton Javorka • Odborná spolupráca: Andrea Ristová,
- Sadzba: Santal Trnava • MATERIÁL NEPREŠIEL JAZYKOVOU ÚPRAVOU!

KONCEPCIA

**získavania detí pre pravidelné športovanie a rozvoj výkonnostného športu
v podmienkach SAŠŠ.**

Projekt pod názvom „ROK ŠKOLÁKOV V POHYBE“

Východiská

Pred viac ako štvrtstoročím na sneme v Bratislave bola založená Slovenská asociácia športu na školách. Pôvodne „len“ s cieľom „zachrániť v tom čase upadajúce školské športové súťaže“. Už vtedy sa však veľmi dôrazne presadzovala myšlienka formovania tejto organizácie ako plnohodnotného občianskeho združenia. Jednoducho so všetkým, čo to obnáša - členskou základňou začínajúc cez štruktúru riadenia až po obsahové zameranie činnosti.

A tak z „dielne SAŠŠ-ky“ (ako si mnohí zvykli familiárne nazývať najvýznamnejšiu organizáciu školského športu na Slovensku) vyšiel celý rad zmysluplných a širokej verejnosti známych projektov, akými sú napríklad obe mládežnícke olympiády Kalokagatia a Gaudeamus igitur, Školská cena Fair play, celoštátna súťaž aktivity škôl pod názvom „Škola roka“, Školské dni športu, Olympiáda školských pracovníkov SR, vydávanie vlastného periodika i aktuálna webová stránka, Sieň slávy slovenských telocvikárov, Moja najkrajšia spomienka, Veľký olympijský kvíz a viaceré ďalšie. A to nespomíname ucelený systém školských športových súťaží, ktorý nemá svojou komplexnosťou a prepracovanosťou v Európe obdobu, ale aj dlhodobý program olympijskej výchovy či koncepcia rozvíjania medzinárodných aktivít.

Skutočne podstatné však je, že všetky tieto aktivity neboli samoučelné, ale vždy smerovali k napĺňaniu hlavných cieľov organizácie - tak ako sa tieto vyprofilovali v priebehu uplynulých desaťročí. V dosiahnutých výsledkoch je „skoncentrované“ záslužná a obetavá práca stovák nadšencov školského športu na Slovensku. Predovšetkým ich zásluhou sa SAŠŠ pevne etablovala na slovenskej športovej a olympijskej scéne, stala sa dôveryhodným partnerom ISF, ale aj členom Slovenského olympijského výboru.

Málokoho preto prekvapila informácia, že pred niekoľkými týždňami získala status NÁRODNEJ ŠPORTOVEJ ORGANIZÁCIE. Ako konštatovalo aj septembrové zasadnutie predsedníctva SAŠŠ, „je to nielen vysoké ocenenie, ale predovšetkým záväzok i morálna povinnosť neustále posúvať školský šport na Slovensku ďalej.

Nie je žiadnym tajomstvom, že slovenský šport v posledných desaťročiach výrazne zaostáva za spoločenskými potrebami. Vedecko-technický pokrok aj so svojimi negatívnymi dôsledkami pokračuje takým úžasným tempom, že len ťažko je možné na novú situáciu reagovať. Navyše treba úprimne priznať, že v našom športe sa v nedávnej minulosti čosi pokazilo. Viacerých dobrých vecí sme sa nepochopiteľne zriekli - začínajúc povinnou školskou telesnou výchovou cez mimoškolskú záujmovú oblasť až po systém práce s talentovanou mládežou či výkonnostný a vrcholový šport.

Súhrn objektívnych príčin a viacerých nesystémových krokov je nielen ústup z pozícií úspechov našej reprezentácie ale hlavne absencia základných pohybových návykov u veľkej časti našej mládeže a s tým súvisiaci alarmujúci stav v jej zdravý i celkovej fyzickej zdatnosti a psychickej odolnosti. A tak pomyselné nožnice medzi spoločenskými potrebami a realitou sa otvárajú až príliš široko. Aj preto SAŠŠ v súčasnosti usiluje o posilnení svojho vplyvu so snahou „dostať spomínané nožnice do normálu“.

S týmto cieľom SAŠŠ začiatkom novembra 2017 zorganizovala celoštátnu konferenciu o školskom športe na Slovensku. Tá nielen že potvrdila spomínanú situáciu ale svojim spôsobom dala aj návod ako ďalej, čo sa premietlo aj v navrhovaných záveroch.

K nim však treba ešte dodať, že s ich naplnením sa ráta v horizonte 15-20 rokov - to po prvé. A po druhé - viaceré kroky sú viazané na splnenie určitých podmienok materiálno-finančného i personálneho charakteru. Do tejto kategórie patrí aj návrh personálne posilniť profesionálny aparát SAŠŠ o jedného až dvoch pracovníkov.

V prijatých opatreniach absentujú oblasti, ktoré s činnosťou SAŠŠ súvisia len okrajovo, ich riešenie je však viac ako akútne. Tu treba zaradiť systém opatrení súvisiacich s povinnou telesnou výchovou, ale aj koncepciu práce s talentovanou mládežou predovšetkým v útvaroch talentovanej mládeže.

Vychádzajúc zo záverov celoštátnej konferencie o školskom športe za rozhodujúce v budúcom období do roku 2030 považujeme

1. Získavanie detí pre pravidelné športovanie, formovanie ich trvalého vzťahu k tejto činnosti

V podstate ide o hlavné poslanie SAŠŠ, ktoré je v súčasnosti realizované predovšetkým prostredníctvom systému školských športových súťaží. Je do nich zapojených približne 18-22 percent žiakov základných a stredných škôl - a to je málo. K upresneniu

uvedeného čísla treba navyše dodať, že sú v ňom zaradení aj žiaci pôsobiaci v športových kluboch, viacerí žiaci štartujú v dvoch a viacerých súťažiach, čo znižuje celkový počet reálne športujúcich a vo väčšine prípadov sa jednotlivé kolá uskutočňujú v jednorazových súťažiach, takže vysoké percento žiakov sa do súťaže zapojí len raz.

Možno konštatovať, že z hľadiska zvyšovania celkového počtu športujúcich detí sú školské športové súťaže výrazne limitované, a preto sa treba orientovať aj iným smerom, hľadať také formy, aby sa podarilo dosiahnuť do roku 2030 strategický cieľ - prekročiť hranicu pravidelne športujúcich detí nad 50 - 60 %. K tomu by mal prispieť aj navrhovaný projekt.

2. Práca s talentami, zvyšovanie športového majstrovstva

Zvykne sa hovoriť, že najlepším športovým tréningom je samotná súťaž. Tento názor zvyčajne najmä skutočnosť, ak ide o dlhodobú súťaž (napríklad školská liga), kedy sa obdobie medzi jednotlivými zápasmi či turnajmi využíva ako príprava. Je nemálo prípadov, kedy sa talent objaví v škole a jeho prvé (niekedy i ďalšie) kroky usmerňuje učiteľ a na určitom stupni výkonnosti ho posúva do profesionálnej starostlivosti trénera.

V súčasnosti však v školských športových súťažiach prevláda skôr opačné garde, keď pre reprezentáciu školy sú využívaní žiaci, ktorých športové majstrovstvo sa formuje vo vzárovej - klubovej sfére. Posilniť podiel SAŠŠ v processe zvyšovania športovej výkonnosti môžu v súčasnosti organizovaním dlhodobých školských lig, ale tiež zvyšovaním športovej úrovne celoštátnych finále.

V súťažiach jednotlivcov sa napríklad uvažuje o slovenských šampionátoch organizovaných SAŠŠ v spolupráci s príslušnými národnými športovými zväzmi. V kolektívnych športoch sa „Otázkou dňa“ stáva rekonštrukcia samotných školských majstrovstiev Slovenska.

Z tohto pohľadu sa žiada posúdiť, či:

- všetky športy „KALENDÁRA“ treba „tahať“ až po slovenské finále a ukončiť napríklad v krajských kolách.
- súčasný systém športových súťaží netreba aktualizovať - redukovať, prípadne doplniť o športy s tradíciou, slovenskými úspechmi a pod. (letný biatlon, plávanie a pod.)
- je prínosom zotrvať na zaužívanom stereotypu tzv. osmičiek - víťazov krajov. Treba však pristupovať k tomuto problému individuálne a v spolupráci s národnými športovými zväzmi (finálové štvorky, finálové štvorky doplnené zahraničnou účasťou, osmičky zostavené na spôsob futbalovej LIGY MAJSTROV a pod.)
- v spolupráci so zahraničím neotvoríť už dlhšie diskutovaný projekt medzinárodnej ligy (V4, stredná Európa či iné zoskupenia).

3. Výchova a vzdelávanie k športu a predsedníctvom športu

V tejto oblasti sa SAŠŠ zaradila medzi popredné telovýchovné subjekty nielen na Slovensku, ale aj z pohľadu medzinárodného.

V prvom bloku - výchova a vzdelávanie k športu ide o trvalé pôsobenie tak, aby si deti a mládež postupne uvedomili, že je to cesta k zdraviu a harmonickému rozvoju, cesta k telesnej zdatnosti a psychickej odolnosti, k plnohodnotnému životu.

Druhý blok sa týka formovania osobnosti v duchu fair play vyúsťujúce do pozitívnych ľudských hodnôt a k úcte ku nim, smerujúce k čestnosti, solidarite, tolerancii, spolupatričnosti, do ochoty a pripravenosti pomáhať tam a tomu, kto pomoc potrebuje.

V ďalšom období priebežne dopĺňať oblasť výchovy a vzdelávania o nové impulzy. Dôraz klásť najmä na nepretržitosť výchovného pôsobenia, jednotu slov a činov, komplexnosť z hľadiska výchovných subjektov, foriem a metód výchovného pôsobenia a hlavne z hľadiska obsahu. Osobitnú pozornosť venovať rozvíjaniu schopností predvídať negatívne javy s cieľom pripraviť sa a tak tlmiť „náraz“ na ne v budúcnosti.

Viaceré zo známych a populárnych projektov SAŠŠ tieto úlohy výrazným spôsobom aj naplňajú - Moja najkrajšia spomienka, Veľký olympijský kvíz, Školská cena fair play, no predovšetkým všetky tri olympiády Kalokagatia, Gaudeamus Igitur a Olympiáda školských pracovníkov.

Pre ďalšie obdobie sa pripravuje nová koncepcia VÝCHOVY a VZDELÁVANIA K ŠPORTU PROSTREDNÍCTVOM ŠPORTU. Nielenže rozširuje DIAPAZÓN o ďalšie prvky či ponuky (kolektív fair play, zelená karta fair play a ďalšie), ale predovšetkým sa koncentruje na zvyšovanie ich účasti s dôrazom na prehĺbenie ich účinnosti. Obsahuje aj motivačné prvky - okrem výchovného piliera v celoštátnej súťaži športovej aktivity škôl ŠKOLA ROKA sú k diskusií pripravené aj Kritéria osobitného hodnotenia škôl a krajov pod názvom Srdece Pierra de Coubertina.

Anton Javorka
čestný predseda SAŠŠ

VIZIA - VYTRVALOSŤ - VÍŤAZSTVO

alebo

ŠTYRI ROČNÉ OBDOBIA SO ŠPORTOM

ŠKOLÁCI NA SLOVENSKU V POHYBE

Cieľom projektu je zapojiť do pravidelného športovania čo najviac detí a mladých ľudí (ale aj dospelých z radov rodičov, učiteľov a ďalších). Vychádzať z dlhoročných poznatkov a skúseností, že konkrétny a výrazný impulz je veľmi dôležitý a celoštátna výzva takým impulzom rozhodne je. Silnou motiváciou je aj uvedenie si spolupatričnosti jednotlivca či kolektívu k mohutnému celoštátnemu hnutiu. Dôležitým momentom projektu je tiež spájanie športu s kultúrou, vzdelávaním a výchovou. Celý projekt sa nesie v znamení troch „V“ - VIZIA-VYTRVALOSŤ-VÍŤAZSTVO (SPOLU TO DOKÁŽEME). Okrem pohybových aktivít v ňom dominuje spájanie športu s kultúrou, vzdelávaním a výchovou. Dôležitým momentom je aj spolupráca a previazanosť viacerých telovýchovných subjektov (pod záštitou MŠVV a Š SR), ale tiež skutočnosť, že je otvorený aj pre dospelých - rodičov pedagógov a ďalších.

ETAPY (VÝZVY) PROJEKTU

JAR - marec

Turistikou za kultúrnymi a historickými pamiatkami Slovenska.

Odborná garancia: Slovenský zväz turistiky.

LETO - jún

Srdce Pierra de Coubertina - Olympijský deň

Odborná garancia: Slovenský olympijský výbor

JESEŇ - september

Európsky týždeň športu - Školské dni športu s celoštátnym vyvrcholením Memoriál M. Zavorskej

Odborná garancia: Slovenská asociácia športu na školách spolu s ďalšími subjektmi

ZIMA - december

V ústrety Zimným olympijským hrám

Odborná garancia: Slovenská asociácia športu na školách spolu so Slovenským olympijským výborom, Slovenským zväzom lyžovania a Slovenskou gymnastickou federáciou

Metodický postup:

Metodický postup vychádza z poznania, že celoštátne výzvy s možnosťou zapojenia veľkého počtu účastníkov sú účinnejšie, než všeobecné výzvy typu „urobte niečo pre svoje zdravie, začnite cvičiť“.

Každá etapa bude vyhlásená osobitne a minimálne mesiac dopredu. Toto obdobie bude využité na reklamnú kampaň. Súčasne s vyhlásením budú zverejnené metodické pokyny k samotnému uskutočneniu výzvy.

Samotný štart bude uskutočnený centrálnou (RTVS), uvažuje sa o zabezpečení rozhlasových vstupov. Uzávierka etapy bude oznámená. Dôležitú úlohu tu zohráva údernosť s jedným štartom a čo najkratším obdobím trvania.

Zúčastnená škola prostredníctvom internetu podá hlásenie o konaní. (uzávierka etapy bude stanovená pri každej etape) na základe čoho bude zaradená do zverejneného hodnotenia.

Hodnotenie:

1. **Hodnotenie krajov** - počet zapojených škôl, ich percento z celkového počtu MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ. Hodnotia sa jednotlivé etapy i celková účasť. Kraje získajú ocenenia MŠ a SAŠŠ, všetky zapojené školy budú hodnotené aj v rámci celoštátnej súťaže aktivity „Škola roka“

2. **Hodnotenie okresov** - obdobné hodnotenie ako na celoštátnej úrovni. Okresy získajú ocenenia VÚC, ZMOS, OÚ - odbory školstva a SAŠŠ

3. **Hodnotenie škôl** - podľa vlastných kritérií hodnotia OÚ - odbory školstva a okresné kluby SAŠŠ. Účasť škôl bude zaradená do systému hodnotenia Školy roka, všetky zúčastnené školy obdržia účastnícky diplom MŠVV a Š SR a SAŠŠ.

Doplňujúce aktivity:

1. Celoštátne testovanie žiakov ako forma pohybovej aktivity v oblasti športu pre všetkých
2. Korešpondenčné súťaže na spôsob ŠKOLSKEJ LIGY 100 V BEHU (prípadne chôdzi, cyklistiky a pod.)
3. Celoštátny prázdninový turnaj „uličných“ družstiev v malom futbale - finálové vyvrcholenie o pohár Slovenského národného povstania.

10x

12x

Set MPS No Respect

12 hokejok, 10 loptičiek - 100 cm, vhodné pre 2. stupeň

199,90 €

10x

12x

Set MPS Boomerang

12 hokejok, 10 loptičiek - 95 cm, vhodné pre 2. stupeň

169,90 €

10x

12x

Juniorský set MPS Flash

12 hokejok, 10 loptičiek - 85 cm, vhodné pre 5-6-7 ročník

159,90 €

10x

12x

Detský set MPS Jungle

12 hokejok, 10 loptičiek - 75 cm, vhodné pre 1. stupeň

149,90 €

Skladacia bránka 160x115

ľahko zložitelná, vrátanie siete a zástery

68,50 €

MPS brankárska maska

univerzálna veľkosť vďaka nastaviteľným pásiikom

39,90 €

Vak na hokejky Eurostick

jednokomorový vak až na 12 hokejok

24,90 €